

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 3.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpiac, a váro-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
soronként 5 kr-ával
számítanak.

Péter és Pál.

Budapest, június 28.

A szikkadt rög nem áhitja mohóbban az üditő esőt, mint a magyar gazda az idej termés sikerét. Egy esztendő verejtékes munkájának eredménye, egy esztendő gazdasági életének bázisa a termés. A gazdasági élet minden téren az izgatott várakozás szélesöndje uralkodik már hetek óta. Reménykél az emberekben és a vállalatokban, de az az aggodalmas remény, hogy hátha az utolsó pillanat halomra dönthet minden kalkulálást.

Holnap megindul a nagy munka, Magyarország szent életmunkája: az aratás. Péter és Pál napján ezer meg ezer kaszán csilán meg a ragyogó napsugár és a kaszák suhogása alatt rendelkezni a gabona. S ettől a pillanattól kezdve megindul a gazdasági esztendő óriási és komplikált gépezete. Ezer meg ezer egzisztencia, vállalat és intézmény várja a táplálékot a terméstől. Csak ilyenkor, az aratás küszöbén tárul elénk egész jelentőségében az a megszűrés és mélyre terjedő hatás, amelyet a termés egész gazdasági életünkre gyakorol.

Hogy csordultig megtelnek-e a csűrök, a hogy sokan remélik,

ma még nem tudjuk. A sok eső nagyon ártott s azok a kilátások, amelyekkel a tavasz eleje kecsegtetett, jelentékenyen redukálódtak. De annyi bizonyos, hogy a tavalyi nyomorúság ismétlődésétől nem kell tartanunk. A búzának kalász- és szemképződése nagyobbára kedvező körülmények közt történt s a hivatalos jelentések — melyeket pedig az idén épen nem inspirált az optimizmus — minőségileg és tulnyomó részben mennyiségileg is kielégíthető, helyenkint jó eredményt helyeznek kilátásba. Arról hogy az 1887-iki 1890-iki vagy 1893-ik esztendei kitűnő termésre várhatnánk, szó sem lehet, de ha a 40 millió métermázsát meghaladó búzatermesre nem is számíthatunk, a 33—34 millió métermázsra, amelyre megbízható adatok alapján számíthatunk, megfelel az átlagos középtermésnek és tíz millió métermázsával mulja fölül a tavalyi rossz termést. Ebben a tíz millió métermázsra pluszban rejlik a jövő esztendő gazdasági fellendülése; feltéve persze, hogy az áralakulás nem devalválja tulságosan a terméstöbblet értékét. Mi azt hisszük, hogy valami ijesztő árdepressziótól nem kell tartanunk. A búzakészletek világszerte roppantul megritkultak s az idegen termelő és exportáló államoknak nem

lesz oly tulságos fölöslegük, hogy egyszerre eláraszthatják az importra szoruló országokat.

Ama nagy országok közül, amelyek a világpiacra dobott készleteikkel a nemzetközi áralakulásra döntő hatással vannak, csak három jön kiváló mértékben számításba: Amerika, Oroszország és India. Az északamerikai Egyesült-Államok mezőgazdasági fejlődése, a mily óriási arányú volt a hetvenes években, 1880. óta csak hullámszerűt mutat, lényeges emelkedést nem. Minden jel arra mutat, hogy az amerikai verseny elérte, sőt már túl is haladta tetőpontját s ezután már csak igen kis mértékben fog emelkedni, ha egyáltalán emelkedik. Sem az abszolút, sem az átlagtermés nem igen emelkedett az utóbbi évtizedben s ha figyelembe vesszük, hogy mily rohamos az Egyesült-Államok népességének szaporodása, tisztában lehetünk azzal, hogy a búzafölösleg, amelyet Amerika az európai piacokra dob, évről-évre csökkeni fog, kivéve azt az esetet, a mi azonban egyelőre nem valószínű, hogy ott a kultúra intenzívebbé válik.

Nagyobb jelentőséggel bír ránk nézve ezidőszert Oroszország. De innét hiányzanak a búzatermelés fejlődésére vonatkozó hiteles ada-

TÁRCZA.

Venczel ur ötletei.

Irta: Abonyi Árpád.

Wenczel Gusztáv ur a pénzügyek miniszteriumának szövevényes gépezetében való szerény, de igen pontosan forgó kerék, Tisztességes, derék, szorgalmas közege immár hat éve óta. Mintahivatalnok — ugymond főnöke — a kinél eszményibb magyar állami közeget még Lukács László hevesen csapongó fantáziája sem képes képzelni. Beesületes férj — ugymond felesége, egy álmodozó, sáppadt kicsi asszony — a ki se korcsmába, se kaszinóba, se kávéházba nem jár; gázsiját, tíz forint hijján, mind neki adja, s házas életük öt esztendeje alatt mindössze egyszer tobzódott négy pohár sör erejéig azon örvedetes ezemény tiszteletére, hogy a fizetését évi kétszáz kemény forintokkal kegyesen megnövelte az állam. Finom nép — ugymond a házmesterné, — pontosság fizeti a házbért, lelkiismeretesen fizeti a szemét pénzt, s bár nyolczkor nyit és nyolczkor csuk, s bár sohasem esőngöt be tiz után — ujév napján mégis kiszurja az öt pengő jutalmat, s a mint az egy jól nevelt, finom pártájhoz illik, még kezét is fog ezen sváb kocsisból házmesterré vedlett gorbomba tökfilkóval.

Lőn azonban, hogy Venczel ur agy-

velejének rendszeres járása minden átmenet nélkül hirtelen megváltozott. Kitűnő hivatalnok, beesületes férj és finom pártáj maradt ezután is, — kollegái a miniszterium harmadik emeletén, a 42. számú hivatalos kalitkában azonban hamarosan észrevették, hogy az állam e derék közege időnkint sajátágosan me-rengő tekintettel piszkálja aktákkal meg-rakott íróasztalán a rácsöppent tintapecséteket s mintha nem foglalkozna annyira a visszszámítolási illeték kimutatások élvezetes munkájával, az igavonásnak azzal a buzgó tökélyével, mint addig.

— Valami baja van — dünnyögte Podlupka ur a fiatal Báthory István segédfogalmazó jelölt urnak (a Dob utczából) s megmarkolázza vastag, gyanusan rézszínű orrát, mely e kétségbeejtően száraz, öreg tisztviselőnél a dolgok velejébe való elmélyedést jelentette.

Báthory István („der Pisti“ a Dob-utczából) ravaszul hunyorgatott s határozott rossz indulattal ezt tartogta az élénken figyelő Podlupka rengeteg füleibe:

— Az a baja, hogy a Gunderl, tudja . . . a felesége, veszedelmes maeska s Wenczel ur végre rájött, hogy az az ártatlan alamuszóság tulajdonképen . . . izé . . . hogy is mondjam . . .

— Csalódni tetszik, — felelte kéjjel az öreg. (Hála Istennek, csak hogy ez is megjárta a házassággal.) Am tiltakozva intett; nem hisz az egészről semmit.

Pletyka léssen. Az a vékony kicsi asszony? Ugyan a manóba . . .

— Az hát! — erősítette a kissé szeplős, ellenben vörhenyes hajzatu ifju s még ravaszul honyorított. A Gunderl, tetszik tudni és a főnök ur, tudja, — értik egymást . . . izé, hogy is mondjam . . .

Nem fejezhette be: Wenczel ur összereszt, megszűnt piszkálni a tinta-pecséteket s fölöttébb zavart tekintettel fordította kollegái felé a fejét. Egy szót sem hallott a gonoszkodásból, de sejtette, hogy róla van szó. Az öreg Podlupka kiméletlen komondor, rögtön megharapja az embert, a kinek nem oly lenge erkölcsü a felesége, mint az övé volt, míg el nem szökött az illedelmetlen személy egy cseh bandistával. „Der Pisti a Dob-utczából“, se különb. Szegény lévén, izraelita, szeplős, rőt-haju és formátlan lévén, nincs szerencsje a hölgyek körül. Irigy tehát és éles nyelvü; mondhatni szemtelen is titokban a jeles ifju, ha biztonságban érzi magát, egyebekben pedig a miniszterium legkiválóbb számfejtőjének hírében áll, a ki okvetlen meg fogja csinálni a maga karrierjét.

— Miről puszmoghatnak? . . . tünődött lehangultan Wenczel ur, s érezte, hogy pontosan esőrgedező vére most valamivel hevesebben lüktet a halántékaiban. Láb-száraiban, hátán és ágyéka körül kellemetlen zibongás váltakozott némi forrósággal. Mi az ördögről beszélhetnek?

tok. A termelés kiterjesztésének feltételei Oroszországban meg vannak s a termelés határa ott még távolról sincs elérve; azonban a kultúra ott lassan halad és sok időbe fog telni, míg Oroszország ázsiai területei is teljes mértékben ki fognak aknáztatni a földművelésre. Egyelőre az orosz buza versenyével számolnunk kell ugyan, de tekintve az importra szoruló államok szükségletét, az orosz buza nem nyomhatja valami rendkívüli mértékben a világpiac árát.

Még kevésbé fenyeget e tekintetben India, Kelet-India versenyétől a 80-as évek elején ropantul megijedtek a gazdák, de a tapasztalat azt mutatja, hogy ott a buzaterület nem emelkedik, a mezőgazdaság pedig nagyon primitív eszközökkel folyik, átlagtermései ennek folytán igen gyengék.

Mind a három buzatermelő területen az idén meglehetősen termést várnak, de a világ buzaszükséglete, tekintettel a készletek hiányára, oly jelentékeny, hogy a kereslet meglehetősen paralizálni fogja a kínálatot s az árakban erős változások aligha lesznek.

S különösen kedvező ránk nézve e tekintetben az a régi és nagy előnyünk, hogy termésünkkel legelsőnek jelenünk meg a világpiacra. Az a néhány hét, a melylyel az európai piacokon megelőzzük az idegen buzát, jelentékeny árkülönbözetet jelent a mi javunkra, a melyet okosan és előrelátón ki kell használnunk. A mi a termés gyors értékesítését ez irányban előmozdithatja, megtörtént. A gabonaexport gyors

lebonyolítására az összes közlekedési vállalatok, első sorban a magyar királyi államvasutak, — megtették a szükséges intézkedéseket. Jelentékenyen szaporították terheskocsikat, gondoskodtak eleendő lokomotivekről s az export-campagne elé teljesen felkészülten tekintenek.

E részben tehát nem lesz hiány, sem hiba.

A mi még némi aggodalmat ébreszthet, a munkások viselkedése az aratás folyamán. E tekintetben is megnyugtatók a viszonyok. A hol már megkezdtek az aratást, eddig sehol sem mutatkozott baj. A munkások hangulatából ítélve, az ideai aratás békés lefolyású lesz, hála azoknak az erélyes és bölcs intézkedéseknek, a melyeket a kormány, a hatóságokkal vállvetve tett, hogy a szocialista agitátorok mesterségét megakassza. Világosan látható, hogy a mezei munkások bizalma az agitátorok iránt az utóbbi időben jelentékenyen megcsappant, különösen mivel látják, hogy azok a könnyen hívó és könnyelmű emberek, kik az agitátoroknak szót fogadva, nem kötöttek szerződést Péter-Pál napja előtt, legnagyobb részben munka nélkül maradtak. A saját kárukra okulnak majd, józanabb társaik pedig az ő példájukon.

A mi emberi előrelátással megtehető, hogy az ideai termés áldássá legyen az országra, megtörtént. A végzetbe vetett reménnyel és bizalommal várjuk, hogy számításaink beváljanak.

— **Szentesítés alá kerülő törvények.** A legfelsőbb szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására a Hárszabályokban előírt bizottság, ma délelőtt 11 órakor a főrendiház irodájában ülést tartott, melyben „a belisce-prandanoveii keskenyvágányu helyi érdekű gőzmozdonyu vasut engedélyezéséről“; „az ó-beese uvidék-titeli helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában“; „a pozsonyi m. kir. állami kórkáz kibővítéséről“; a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről“; „a szeszadóról szóló 1888. évi XXIV. t.-cz. 3. §-ában, valamint a cukoradóról szóló 1896. évi XIX. t.-czikkben foglalt határozmányok érvényének meghosszabbítása tárgyában“; „a szeszforgalmi adóról“; „a cukor- és sörfogyasztási adóról“; „a borítaladónak Horvát-Szlavonországokban leendő behozataláról“ és a „szibó-nagybányai helyi érdekű gőzmozdonyu vasut“ és „sülelmed-szilágycsehi szárnyvonalának engedélyezéséről“ szóló törvényjavaslatokat átvizsgálta és szentesítés alá terjesztés czéljából megküldötte a miniszterelnökségnek.

Országgyűlés.

Budapest, június 28.

Berzeviczy Albert egynehány perczel tizenegy óra után foglalta el az elnöki széket és megnyitotta az ülést.

Az irományok bejelentése és a főrendiház üzeneteinek bemutatása után konstatalta az elnök, hogy Hegedűs Loránt és Latinovics Géza mandátumai ellen harmincz nap alatt nem adtak be petíciót.

Most felemelkedett a miniszterelnök. Egy fehér levélboríték volt a kezében, fehér papírszalaggal átkötve. A király levele.

— Van szerencsém Ó Felsőge, feleséges Urunknak a képviselőházhoz intézett leiratát felolvasás végett ezennel benyújtani.

Perczel Béni jegyző hangosan felolvasta, mit ír kedvelt hiveinek a magyarok királya.

Mi Első Ferencz József Isten kegyelméből ausztriai esászár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya hü Magyarországnak és társországai zászlósainak egyházi és világi

Az öreg Podlupka e pillanatban homlokára bökte szemüvegét, felpillantott és oly nyers nevetésben tört ki, a mit lehetetlenség volt félreérteni.

— Ahá! — mondotta Báthory Istvánnak (a Dob-utezából) és ismét nevetett. Milyen szerenese és hajhó!... mi nemes gyönyöre az ilyen elkeseredett vén szívek, mint az övé: ihol megint egy ostoba ember, ki ő hozzá hasonlatos a vakság fátumában és a szegény megismerésében, a melynek fájdalmát nem tudja felejtani.

Wenczel ur halavány. Fakó arcán vérhullám futott végig. Elértette Podlupka nevetését, s azt képzelte, hogy oly világosan lát, mint még soha. Tehát az aszszony! Más nem lehet, csak ő. Az álmadozó, törékeny, szelid, fiatal asszony, kit — úgy hitte — meg lehetett volna ijesztetni egy hangos szóval, megölni egy durva kiáltással... S mindez hazugság lett volna?... Azt hitte: meg kell haragudnia; ártatlannak tartja Isten és önmaga előtt az asszonyt s ezek a gonoszok mégis... Mit tegyen a rágalmazókkal? A főnök ur sohasem járt az ő lakása táján. Szép, magas, elegáns uriember, jkkedvű, nőtlen, meg minden: de ilyen ezudarságot!... Nem, nem! Ez egyszerű perfidia és ostobaság. Ennek a vörösfejű kölyöknek és ennek az öreg poltronnak a találmánya. Eretlen gyanúsítás és nyomorult káröröm, — meg kell ezeket vetni.

S Wenczel ur örült az ötletének: meg kell ezeket vetni, — gondolta fölénytel és megvető pillantást lövelve a vén Podlupkára, úgy az asztalra csapta a kincstári tollat hogy koppant.

Podlupka ránézett és gyorsan elbujt az aktakazlak mögé. Nyilván összenézett suttymban Báthoryval, mert most már az isnevetni kezdett. Nem hangosan, a mi gyanutlan és tiszta, — hanem elfojtva, tagolatlan, megszakadozó röhejjel, a mi sérti, nyugtalanítja, ingerli, arczüti a méltatlankodó embert.

Wenczel ur érezte, hogy cselekednie kell. Férfiasan kell cselekednie, különben ráhantolják a tekintélyét is, a bekecsületét is.

— Férfiasan kell cselekednem... — ismételte a tetszetős frázist s egy egész csomó ötlet villant át agyán, hogy tán így... tán így... Mi volna helyesebb? Mi sok, mi elég? Mi volna legezészerűbb?

Ugy van! Föl fog állani az íróasztal mellől, Podlupka elé járul és erélyes komolysággal — úgy! — a legerélyesebb komolysággal kérdőre vonja, például ilyenformán:

— Magyarázatot kérek, tisztelt kollega ur; ön sérti nőmet s ez a magaviselet vért kíván... No, ez egyelőre sok lesz! Ez a magaviselet — nem eljárás. Így jobb! Nem eljárás. Ebben elvégre nincs becsületsértés; nem szaladhat vele a bírósághoz.

— Mit csinál? — kérdezte Podlupka az íróasztalához simuló Báthorytól, inkább a szemével.

— Mereng... borong... felelte halkan a rőt ifju és markába nevetett. Podlupka nemkülönb. Ugy kell, oktalan ember, gondolta ördögi gyönyörrel, az én Rozálkám nyugalmazott kapitány leánya volt, mégis megesalt, — a te Gunderlkéd csak egy portás... egy elesapott szállodai portás leánya, ki mindennap részegen tántorog haza a „Nevető kenguru“-ból, de akitől bizonyára igen jól megtanulta a szelid gyermek, hogy vendég nélkül a legjobb se viszi sokra. — „Csunyaság, hogy ilyen frivol vagyok“... gondolta kissé meghökkenve az öreg... „Igazság szerint nem is ismerem az aszszonyt“...

A villamos jelző e perczben csilingelni kezdett. Báthory gummilapda gyanánt pattant föl íróasztala mellől, fölkapott egy csomó aktát s még egy gunyos, egyetértő pillantást váltva a most már jóval esendesebbé váló Podlupkával, sietve kirohant a kalitkából.

Wenczel ur természetesen észrevette ezt a gunyos pillantást. Fölält és elhatározta, hogy cselekedni fog.

A kérdőrevonással felhagyott. Rossz ötlet. Érezte, hogy ez kevés. A vén Podlupka nem esett a feje lágyára: ki fogja magyarázni a dolgot, el fogja csavarni, kikereri a nyakát, s neki meg kell majd

főrendeinek és képviselőinek, kik az általunk 1896. évi november hó 23-ára Budapest fő- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybe gyűlvék, királyi üdvözlötünk.

Kedvelt hiveink! Magyar miniszteriumunk előterjesztésére a jelen országgyűlés üléseit folyó hó huszonnyolcadik napjától folyó évi szeptember hó ötödik napjáig ezennel elnapoltnak nyilváníttuk.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk. Kelt Bécsben, ezernyolczszázkilenczvennyolczadik évi június huszonhatodikán.

Ferencz József, s. k.

Bánffy Dezső b., s. k.

Csend volt a Házban, de a mint az utolsó szót felolvasta Perczel Béni, nagy éljenzés kerekedett jobbról: de felpattant Polónyi.

Berzeviczy megrázta a esengettyüt és a nélkül, hogy egy tekintetet is vetett volna Polónyira, kijelentette:

— Miután ő Felsője leiratával a Ház ülései elnapoltattak, itt többé senki se szólhat. Kérem a jegyzőkönyv felolvasását.

*

Fél egykor a főrendiházban olvasták fel a királyi kéziratot. Báró Vay Béla elnökölt és Szabó Jenő jegyző olvasta a királyi levelét, amelyet a méltóságos urak kevesen, de állva hallgattak meg.

Most felemelkedett Császká kalocsai érsek és meleghangú kis beszédben indítványozta, hogy az elnökség ő Felsőjét születése napján a főrendiház nevében alattvalói hódolattal üdvözlje.

Ezzel véget is ért az ötperces ülés

Az építési bizottság ülése.

Debreczen, június 29.

Tegnap délután 3 órakor tartotta gyűlését a városháza nagy tanácstermében az építési bizottság gróf Degenfeld József főispán elnöklésével.

Kik építik a huszárkaszárnnyát?

Miután elnöklő főispán a gyűlést megnyitotta, Aczél Géza főmérnököt hívta

elégednie az üres szalmával, a mit tehetetlensége kiesépelhet — ha akar. Bizonyos, hogy a megtámadott hitvest egy igazi férfi másképp szokta megvédelmezni.

— Bizonyos, — égette fejét ez a kényes bizonyosság, — hogy egy igazi férfi vérszomjas tigrissé, bőszi oroszlánná, vagy más hasonló királyi vadállattá válik egy szempillantás alatt és összeszaggatja, széttapossa, megeszti azt a nyomorultat ki ártatlan hitvesét meri sértegetni. . . .

De, nini! Hisz voltaképpen még mindig nem bizonyos, vajjon csakugyan sérteni akarják-e ezek itt ketten.

— Padlupka ur, — szólalt meg hirtelen, gyors elhatározással, nehogy ideje maradjon a meggondolásra, — ön kacagott az imént . . .

— Azt hiszem, kolléga ur, hogy igaza van, — mormogta az öreg.

Hah! Egy igazi férfi . . . villant köröskörül Wenczel ur agyán egy egészséges ötlet — a ki nem magyar állami közeg, nem kipumpolt, elernyedtt, munkába, kérektaposásba belebutult szánalmas rab-szolga hanem férfi — bár akkora, mint egy porosz finansz — azonnal tudná, hogy mit keljen tennie a tenyerével . . . Nem kérdezné, mint ő:

— És mit tetszik kacagni, Padlupka ur?

S az öreg komondor kitérő, sunyi válaszára:

fel a lovassági laktanya építésére vonatkozólag beadott ajánlatokat tárgyaló jelentése felolvasására. Aczél Géza kimerítő jelentésben olvasta fel az egyes — beérkezett ajánlatokról szóló — jelentését. Elmondja, hogy a beérkezett ajánlatok június hó 22-én délután bontattak fel. Összesen negyvenkét ajánlat érkezett be. Az összes munkákra 7; munkacsoportokra 5 s a többiek egyes munkákra.

Bár az összes beadott ajánlatok közül legolcsóbb Hirschl Ede nagykanizsai vállalkozó ajánlata, mely 10¹/₁₀ engedménnyel vagyis 536,559 frt 25 kr, mellőzendőnek tartja azért, mert az általa tett ajánlat pár ezer frttal való olcsóbbasága ily nagy vállalatnál fel sem tűnő s miután ismert, helybeli pályázók vannak, ezek ajánlata elfogadása által inkább látja a munkát biztosítottnak.

Az ügyször többen szólottak hozzá, névszerint Szabó József, Zádor Lajos, Latinovics Mihály, Kiss Albert és Márk Endre s miután elnöklő főispán is úgy nyilatkozott, hogy már a pénzforgalom helyben való maradása érdekében is kívánatosabb, ha helybeli vállalkozóknak adatik át az építkezés, — felteszi a kérdést:

Elfogadja e a bizottság a főmérnök javaslatát, vagy pedig a Hirschl által tett legolcsóbb ajánlathoz ragaszkodik?

A bizottság amellet nyilatkozott, hogy az építkezés munkanemenként adassék ki a főmérnök által javaslatba hozott vállalkozóknak, akik többnyire helybeliek. A bizottság tehát a következő pályázókat ajánlja:

I. II. Föld és kőmives munkákra Horváth János, Tóth Béla és Biczó Gyula helybelieket. Vállalati ár 9% mellet 281945 frt 19 kr.

III. Kőfaragó munkákra Bona Fortunátót. V. á. 7% engedmény mellet 10734 frt 45 kr.

IV. Vasműekre Schlick gyárat. V. á. 11.5% engedmény mellet 37239 frt 56 kr.

V. Acsmunkákra Horváth J. és társait. V. á. 9% engedmény mellet 59989 frt 11 kr.

VI. Tetőfedési munkákra Heidelberg F. (Budapest.) V. á. 30919 frt 22 kr.

VI. Bádogos munkákra Schlick gyárat. V. á. 14.5% engedmény mellet 28880 frt 54 kr.

— Ennek a jordánnak a viczezein kacagtam, Wenczel ur . . .

Nem térne vissza az íróasztalához, mint ő, hanem megragadná az öreget, s a jogos felháborodás megsemmisítő hangján dörmögné a fülébe —

A semmit.

Wenczel ur visszatelepedett íróasztalához és úgy találta, hogy az adott viszonyok között egyebet nem tehetett. Pofon kellene ütni; meg kellene enni ezt a vipera nyelvű Podlupkát — de mit aztán? A főnök ur, az asszony, a botrány, a vizsgálat. . . Micsoda óriási skandalum támadna ebből. Belekerülne a neve az újságokba, felesége kétségbe volna esve, a főnök ur ő méltósága kompromitálva, az egész hivatal kiezégérezve. . . Uristen, tán még a miniszter ur ő szentsége is —

S Wenczel ur testének minden silány kis része megfagyott ettől a rémítő gondolattól. Tán még el is csapnák a hivatalából! döngette jámbor agyvelejét a félelem s akkor hiába szolgált husz esztendőig. . . Hiába ő, mintaközeg, kaptafája az összes vele egyenértékű magyar állami közegnek. . .

Fölhagyott tehát a férfias ötletekkel s íróasztala mellé telepedve, miközben Podlupka sunyi ábrázatára nézett, titokban ezt gondolta:

— Tektntse magát az ur fölpofoztottnak!

VIII. IX. X. Asztalos és lakatos munkákra olyan vállalkozók tettek legolcsóbb ajánlatot, akikben a bizottság nem lát elég garanciát, ennél fogva ezekre nézve a főmérnök külön alkudozást fog indítani.

XI. Mázoló munkákra Nagy Bálintot. V. ár 14% engedmény mellet 3754 frt. 03 kr.

XII. Üveges munkákra Lám Sándort. V. ár 14.5% engedmény mellet 3053 frt. 62 kr.

XIII. Szobafestő munkákra Nagy Bálintot. V. ár 12% engedmény mellet 896 frt 37 kr.

XIV. Szobrász munkákra nincs szükség.

XV. Kályhák szállítására Gerzog S. V. ár. 25% engedmény mellet 5627 f. 25 kr.

XVI. Csatornázásra Horvát és társait. V. ár. 9% engedmény mellet 18745 frt. 89 kr.

Mindeme, munkanemekért tett ajánlatok végösszege 538600 frt 45 kr.

A városháza kibővítése.

Azt mindnyájan tudjuk, hogy az új városháza nem épült fel. Sokaknak nem tetszett és az építést leszavazták. A hivataloknak azonban hely kell, most ezek a gazdag Debreczenben bérházba szorultak. Azonban a bérház is felmondott s 1899. február 1-én a Hungáriából menni kell az ott elhelyezett hivataloknak. Ezen a kellemetlen helyzetben kívánt változtatni az a bizottság, mely a városháza részleges alakítását javasolta oly formán, hogy a városháza keleti szárnya a két főfal megahagyásával ujonnan építtessék és ezen a szárnyon helyeztessenek el azon hivatalok, melyek most a Hungáriában végzik a közigazgatás fásasztó munkáját.

A főmérnök, illetve a mérnöki hivatal helyisége, az új bérház második emeletén lenne, melyre vonatkozólag a bizottság jelentése azt mondja, hogy az a helyiség legfeljebb 600 forint házbérnek felelne meg. Aki azonban a debreczeni lakásviszonyokat ismeri, az mosolyogni fog ezen az állításon annál is inkább, mivel a főpiacz utcái részén talán többet is megadnának 600 forintnál azon lakosztályait, melyet a mérnöki hivatal a maga részére kíván az új bérházban fenntartani.

Na, de ez itt mellékes. Hanem igenis meggondolandó az a 65,000 forintos átalakítás; mert ezzel végleg levesszük egy új városháza építésének eszméjét a napirendről, melynek megvalósítását pedig nemcsak a hivatalok elhelyezése, de Debreczen sz. kir. város reputációja is megkívánja.

A bizottság 65,000 forintos terve egy nagyjából összeállított valami. Se feje, se lába. És ha Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester nem sokat vár ezen átalakítástól, mi meg egyszerűen kimondjuk, hogy az a 65,000 forint kidobott pénz, mert a létező bajon ideig, óráig segít és éppen azért reméljük, hogy a közgyűlés nem szavazza meg ezen összeget, hanem utasítani fogja a mérnöki hivatal, hogy egy kissé életrevalóbb tervet dolgozon ki.

Egyébiránt, ha a 65,000 forintot nem sokalánk is, ellene volnánk ezen építészeti tekintetben ezélszerűtlen tervnek azért is, mivel a hivatalokat szétszórja.

A jó közigazgatás megkívánja, hogy az ügyes-bajos emberek ügyei gyorsan intéztessenek el, a 65,000 forintos tervben pedig az egymással nexusban levő hivatalok szét vannak szórva s így a folytonos járáskelés hátrányára lesz az ügyek gyors elintézésének.

Az az toldozunk-foldozunk és még sem lesz sem alkalmas, sem monumentális épületünk. Futó ötletekkel nem lehet egy várost megszépíteni egyrészt, másrészt 65,000 forintot, ugyszólván haszontalanu

kidobni meg a gazdag Debreczennek sem válik hasznára.

Es ha az építési bizottság nem is mondta ki egyenesen a helyesebb megoldási módozatot, mi mégis azt ajánljuk, hogy a bizottság 65.000 frtos átalakítása tervét tegyék a levéltárba, de ott is olyan helyre, hogy ne kerüljön elő sohase.

A D. R. U. azt mondja az építési bizottság üléséről irt tárgyalagos tudósításában, hogy a kiküldött bizottság javaslatát elfogadta a további tárgyalás alapjául azon módosítással, hogy a boltbérlekkel egyetértve, a boltok átalakítására is gond fordítassék.

Kiss Albert pedig, hivatkozva a közterek hiányára s a vásároknak részben ez által okozott hanyatlására, azt az eszmét vetette fel, hogy a városháza mögötti házesoport sajátíttassék ki s az ekként nyert terület egy részének felhasználásával építtessék fel az új monumentális városháza.

Addig is a Hungáriából kiszorult hivatalok a Simonffy-utcai bérház II. emeletén helyeztessenek el. A többi helyiségekből befolyó bérjövödelmek pedig az építési költségen törlesztésére és kamataira fordíttassanak.

Szabó József főszámvevő ennek a tervnek ellene nyilatkozott, de hogy miért, azt nem fejtette ki bővebben.

Végül a bizottság a kövezetről a piacz-utcai aszfaltról és a temetők rendezéséről tanácskozott.

Az iparos-kör és ipartestület.

A debreczeni iparos-kör választmánya tegnap délután 6 órákor két óráig tartó ülést tartott, a melynek egyedüli tárgyát az ipartestület alapszabályai jóváhagyását megtagadandó miniszteri leirat képezte.

Ugy az értekeztetet megnyitó elnök Serly Ede, mint a miniszteri leiratot felolvasó Tóth Kálmán, valamint Szabó Kálmán kereskedelem- és iparkamai elnök, Király Ferencz országgyűlési képviselő, Grünvald József, Jobbágy Imre, Bauer Ignác, Bisotka Gábor és a tekintélyes számban megjelent előkelő iparosok kijelentették, hogy a leiratot ez alkalommal bonczkés alá venni nem akarják és bizton hiszik és reménylik, hogy ha a törvényes folyományokkal élnek és a nagyméltóságú miniszter, mint a szakreferens előtt az ügyet kellő világitásba helyezik, ezen leiratot hatályon kívül helyezi, mert az iparos-kör az ipartestületet ma is a törvény követelte feltételek szigorú és pontos betartásával megalakultnak tekinti.

Mert akkor, mikor a megalakulást kimondó közgyűlés megtartott, nemesak a törvény követelte két harmada a képesítéshez kötött iparosoknak nyilatkozott írásbelileg a megalakítás mellett, hanem 32. többsége volt az egyharmadrész kisebbség felett.

Igaz, hogy a Kurucz és társai által később beadott egyik felebbezést többen aláírták azok közül, akik a létesítés mellett nyilatkoztak, de ezek ezen aláírás által érvényességét a magas miniszterium által elrendelt vizsgálat alkalmával a főkapitányság által felvett jegyzőkönyvek tanúsága szerint nemesak hogy hatályon kívül helyezték, de kijelentették, hogy a felebbezést csakis tömeges fenyegetésre irták alá, ők azonban az ipartestület létesítésének feltétlen hívei.

Ezek alapján tehát csakis az eredeti aláírások, amelyek alapján az alakuló közgyűlés határozata vehető figyelembe, a melyet a törvény értelmében ugy a kereskedelmi és iparkamara, mint a nemes város köztörvényhatósági bizottsága helyesnek és correctnek talált és azt egy-

hangu határozattal elfogadva terjesztett fel a magas miniszteriumhoz.

Miután a kör választmánya méltányolta azon kitartó, fárasztó önzetlen munkálkodás dícséretre méltó voltát, a melyet Tóth Kálmán és társai másfél éven keresztül a testület létrehozása körül kifejtett, nem tekintheti elejtettnek az ipartestület ügyét és kimondja a választmány, hogy alkotmányos jogával él és a magas miniszteriumhoz ugy a saját küldöttsége által felviendő, mint az ipar és kereskedelmi kamara közgyűlése, valamint a nemes város köztörvényhatósága útján feliratot intéz, amelyben az ipartestület alapszabályainak jóváhagyását kéri.

A higgadt és komoly szakszerű beszédekben bővelkedő választmányi ülést Serly Ede 8 órákor bezártnak jelentvén ki, a tagok a magas miniszterium bőles belátásába helyezett erős bizalom nyilváníttásával oszlottak szét.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartanak. Az igató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A önénezy-egyesület „Étthoz”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírósg szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11-12 óráig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig. Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden elészítő csoport. Szerdán és pénteken haladócsoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10-12-ig. Többi napokon d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6-ig.

— Péter Pál napja. A néphit ugy tartja, Péter Pál napján szakad el a buza gyökere. Magyarországon nagy ünnep a június 29-ike, mert akkor kezdődik az aratás. Egy hosszú esztendő reménykedése, buzgó imádság fogantja, nehéz munka gyümölcse ilyenkor kerül aratás alá. Az aranykalászkok átizzanak az égető napsugárban s országszerte megpendül a kasza, sikoltoz a sarló. Marokverőányok vidám dala összevegyül a fűj kiáltásával s mint az orgonabugás szól bele a megdülő rendek suhogása. Dél tájban azután már elcsöndesül a dal. A munkások arczáról szakad a verejték, a kasza meg-megakad, a gyűjtők el-elbabrálnak a szalmaguzszal s alig várják, hogy a tikkadt hőségben, piros napsugaron át kiszűrődjön a déli harangszó, vagy hogy elveszszzen a buza földről az árnyék.

Egy-két hét múlva már kerepelnek a cséplők, puffog a hadaró, repül a rost-alja . . .

A két apostolfejedelem ünnepén a Szent-Anna-utcai r. kath. templomban fényes istenisztelet volt, melyen dr. Wolafka Nándor püspök-plébános pontifikált.

— Személyi hírek. Báró Horváth Kálmán, Fadrusz János szobrász és neje, Erdélyi Sándor dr. az igazságügyminiszter fia, Debreczenben időznek. — Dr. Haase és dr. Dähne drezdai pénzügyi tanácsosok tegnap folytatták a város nevezetességei meglátogatását. A délutáni vonattal pedig a Hortobágyra utaztak.

— Hangverseny a konyári Sóstón.

Ritkán keltett hangverseny olyan érdeklődést, mint az, melyet jövő 3-án, vasárnap a konyári Sóstón a vidéki hírlapírók országos szövetsége jévéra rendeznek. Debreczen s Biharmegye közönsége részéről számosan készülnek a hangversenyre. Az érdeklődést méltán fel is kelthette, mert a rendezőség vonzó, érdekes s élvezetes műsort állított össze, mely a következő:

Konstantinápoly utcai életéből, irta Ujlaki Antal, — felolvassa Bereczki Lajos ur.

Enek Karacs Imre urtól, a debreczeni szintársulat tenoristájától.

Enek B. Ruzsinszky Ilona urnőtől, a kolozsvári nemzeti színház primadonnájától, Magyarai testvérek zenekara kísérete mellett.

Egyveleg Leoncavallo „La bohème” című operájából. Czimbalmos előadja Nagy Dezső ur.

Enek F. Kállay Lujza urnőtől, a debreczeni színház primadonnájától.

Magyar népdalok. Magyarai testvérek zenekara kíséretével hegedűn előadja Fisch Lajos ur.

Szavalat. Előadja Mile Pálné O. Végh Vilma urnő.

Duett. Előadják F. Kállay Lujza urnő és Karacs Imre ur. Czimbalmos kíséri Nagy Dezső ur.

A közönség kényelméről minden tekintetben gondoskodott a rendezőség. A vonat Debreczenből reggel 8 ó. 45 p. és d. u. 4 ó. 21 perczkor indul. Hosszupályi állomásnál a rendezőség költségre koszik kellő számban várnak az érkezőkre, melyeken fél óra alatt a Sóstóra érnek. A konyári Sóstó tágas, nagy, négyszáz embert befogadó termét ez alkalomra ujonnan átalakították s feldiszítették. Azok részére, kik a reggeli vonattal kimennek, a rendezőség különféle szórakoztatásokról gondoskodott a hangverseny kezdetéig. A hangverseny fél hét órákor kezdődik s utána táncz. A zenét a Magyarai testvérek kitűnő zenekara szolgáltatja. Az előjelekből ítélve, a hangverseny fényesen fog sikerülni s azok, kik jelen lesznek, egy kellemesen eltöltött nap emlékével térnek haza. Megjegyezzük még, hogy a fürdőtelepen szállodahelyiség is van.

— A tiszai vidéki ágostai evangélikus

egyházmegye lelkészei ma délelőtt 11 órákor az Urvaországát vették fel. Az urvaországán jelen voltak Materny Lajos főesperes, aki az Urvaországát szolgáltatta, továbbá Materny Imre nagyváradi, Boros János nagyvárosi, Révész János nagybányai, Bortyik György kölesei, Boor Jenő sátoralyaujhelyi, Kovács Gyula sókúti, Wargha János mernyiki, Varga Márton tokaji lelkészek. Délben a lelkészek közösen étkeztek a Dréher söresarnokban. Délután két órákor a számvevőszék ülésezik, három órákor tanügyi, négy órákor pedig gyámintézményi tanácsközmány, öt órákor offertóriummal összekötött gymintézeti istenisztelet nagytiszteletű Révész János nagybányai lelkész szónoklatával, hat órákor gyámintézeti közgyűlés, hét órákor előkészítő tanácsközmány, 8 órákor a Dréher-féle söresarnokban vaesora. A bizottsági üléseket az ágostai hitvallású ev. elemi iskola tantermeiben

tartják meg. Holnap esütörtökön június 30-án d. o. 8 órakor istentisztelet, június 30-án d. e. 8 1/2 órakor közgyűlés a templomban.

A közgyűlés tárgysorozata :

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. A megbízó levelek átvétele s a közgyűlés megalakulása.
3. Főesperes jelentése.
4. Képviselők kiküldése a f. évi július 10—13. napjain Miskolczou tartandó egyházkerületi közgyűlésre.
5. A lelkészek alkalmazásáról szóló szabályrendelet tárgyalása.
6. A kerületi nyugdíjintézet alapszabályainak módosítása.
7. A missiói körök.
8. A Zsedényi-féle ösztöndíj.
9. A vagyon elosztására kiküldött bizottság jelentése.
10. A kerületi és esperességi járulék megállapítása.
11. Esperesi egyházlátogatás.
12. Számvevőszék jelentése.
13. Dékáni jelentések.
14. A nyiregyházi főgymnasium jelentése.
15. A nyiregyházi tanítói kör jelentése.
16. Esperességi gyámintézet.
17. Alesperes választásának kiírása.
18. A jövő évi közgyűlés helye.
19. A jegyzőkönyv hitelesítése.
20. Netaláni indítványok és panaszok.

— Katolikus főgimnázium Debreczenben. A kultuszminiszter ma érkezett leírátában, értesíti a város közönségét, hogy a városi közgyűlésnek a római katolikus algimnáziumnak főgimnáziummá fejlesztése érdekében hozott határozatait, és az ezekről szerkesztett alapító-okleveleket jóváhagyta. Az alapító oklevélben ki vannak fejtve azon feltételek, a melyekkel a város támogatja a főgimnáziummá fejlesztendő katolikus algimnáziumot. A közgyűlés tudvalevőleg részint épületanyagot, részint tíz év alatt évi 6000 frtos részletekben törlesztendő 60,000 frtnyi készpénzben 100,000 frtos hozzájárulást szavazott meg.

— Dalestély. A debreczeni iparos ifjuság önképző egyletének dalköre jövő hó 2-án dalestélyt rendez, melyre a következő meghívót küldötte szét:

A debreczeni iparos ifjuság önképző egyletének dalköre folyó 1898. évi július hó 2-án, szombaton a „Margit” fürdő disztermében zártkörű dal- és zeneestélyt rendez. Műsor a következő:

1. Ábránd Therntől. 2. Vadász bucsuja Mendelsohntól. 3. Normann dala Küekentől. 4. Bordal. 5. Népdalegyveleg Szentirmaytól. Belépti-díj személyenkint 70 kr. Családjegy 3 személyre 1 frt 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Előadás után táncz reggelig. A meghívó kívánatra előmutatandó.

— Tízezer forint a kollegiumnak.

Szép alapítvány tevésről adhatunk hírt olvasóinknak. A nem rég elhunyt Pfanschmid Kálmán, debreczeni lakos, nyugalmazott miniszteri tanácsos végrendeletében akként intézkedett legelső helyen, hogy 14 ezer frtra becsült szepusztai tanyabirtoka halála után eladatván, annak árából tízezer frt örök alapítványként a debreczeni kollegiumnak esetleg egyetemnek fizetessék ki. Ez alapítvány kamatai a végrendelet értelmében a főiskola természettani tanszer gyűjteményei fenntartására és gyarapítására fordítandók. Ha pedig a kollegiumra előnyösebbnek mutatkozik, ezen tanyabirtokot 14000 frtéért megvásárolhatja, de a vétel árból 4000 frtot tartozik a végrendeletben megnevezett hagyományosnak kifizetni.

— Hetven évig tanító. Lőcséről írja tudósítónk: Ritka magas kort ért el Béler Pál ménhárdi róm. kath. tanító Husz éves volt, midőn a rögös pályára lépett és élte 90. évében nyugalmába lépett, tehát hetven éven át szakadatlanul apostolkodott a népnevelés terén. Tegnap a Matuzsálem tanító 92 éves korában hunyt el, tehát csak két esztendeig élvezte a nyugalmat. A királyi kegy is érte, az arany érdemkeresztet nyerte el, míg vég-tisztségén a község örege-ifja vett részt ezek majdnem mindnyájan tanítványai voltak.

— Tömeges öngyilkosság. Lapunk más helyén említett mikes-péresi öngyilkossági kísérletről kifolyólag tömeges öngyilkosság történt. — Gáli Julinak, a ki egy nagy pohár foszforoldatot ivott, az orvos ellen szert adván be, a jobbvilágba készülő asszony visszaadta gyomrából a mérges anyagot, melyet aztán a jó gondolkozású résztvevők kiöntöttek az udvarra. A kacsasereg élvén a jó alkalommal, felfalatozta a mérges anyagot. Volt is eredmény mindjárt, mert tíz darab, jobb sorsra érdemes hápogó jószág, menten letestált tőle. Így aztán a szegény Gáli Julesa akaratlanul szörnyűséges kacsagyilkosságba keveredett bele.

— Zsaroló pénzügyőri szemlésez. Veszedelemes zsarolóknak jutott nyomába a rendőrség. Egy pénzügyőri szemlésez Bánk J. szövetkezve Erdélyi István városi díjnokkal sorra bejárta a kisebb rendükavéházakat s a külterület összes koresmáit, sőt a laktanyák kantinjait s jövedéki kihágás czimén megszarolták a tulajdonosokat. Ezideig mintegy harmincz koresmáros s bormérő tulajdonos emelt panaszt a zsarolók ellen. A rendőrség véletlenül jött nyomára a zsarolásoknak s mikor már a II. ker. kapitányság részéről Erdélyi István rendőrfogalmazó a nyomozást folytatta, érkezett a rendőrséghez a pénzügyigazgatóság jelentése is, mely tudomást szerzett Bánk József szemlésez zsarolásairól, a vizsgálat megindítását kérte. Erdélyi István 35 éves, nős, családost, díjnok Bánk József, pénzügyőri szemlésszel szövetkezve járta be a koresmákat. Erdélyi polgári biztosnak adta ki magát s minden egyes helyen, hol megfordultak, fedeztek fel valami jövedéki kihágást. Bánk József nyomban felvette a tényvázlatozt s ennek megtörténte után alkudozni kezdtek a koresmárosokkal.

— Harmincz-negyven forintot követeltek, de végeredményében megelégedtek öt, négy sőt egy forinttal is. — A „Baross” kávéház tulajdonosa, — kinél szintén megfordultak, aggályosnak találta Erdélyit, ki ott is biztosnak adta ki magát s kérdést intézett hozzá, mióta biztos, mert ő mindegyiket ösmeri. Majd rendőrért küldött, hogy elfogassa őket, de Erdélyi és Bánk neszét vették a dolognak, mindkettő idejekorán megszökött. A pavillon laktanya kantinosánál is fedeztek fel jövedéki kihágást s ott is vettek fel tényvázlatozt. A tényvázlaton ott szerepel egy inspekeziós főhadnagy aláírása, a rendőrség azonban azt hiszi, hogy az aláírás hamis. A megszarolt felek kihallgatását most foganatosítja a rendőrség. Ezideig mintegy harmincz megszarolt fél tett feljelentést. Erdélyit a rendőrség már kihallgatta s kihallgatás után letartóztatta s átkísértette az ügyészség fogházába. A pénzügyőrt, ki szintén nős,

családost ember s a h.-szoboszlói szakaszhoz van beosztva, még nem hallgatta ki a rendőrség. A vizsgálat a legnagyobb éréllyel tovább foly.

— Sok a tanuló. Vettük a következő sorokat: Az állami főreáliskolában néhány év óta annyi tanuló jelentkezett felvételre, hogy az alsó négy osztályba egyes későn érkezőket hely hiánya miatt már nem lehetett felvenni. Ez az eset a jövő iskolai évben már azötödik osztályban is előfordulhat. Ezért tehát, hogy a tolongásnak elejét vegyük, sa helybeli szülőknek gyermekeik beiratására első sorban alkalmat adjunk a vallás és közoktatásügyi miniszteriumnak 1894 évi 50667 sz. a. kelt rendelete alapján az első, második, harmadik, negyedik és ötödik osztályokban a felvételt már június 29, 30, és július 1 és 2 napjain meg fogjuk tartani. Ezen osztályokban a rendes beiratások idejét szeptember első három napján, tanulókat csak azon esetben veszünk fel, ha az akként késedelmzők száma a júliusban teljesített beírás után még maradt hely. A panasznak és zugolódásnak elejét veendő, már most különösen figyelmeztetjük a helybeli szülőket, hogy gyermekeik felvételére egész biztosan csak akkor számíthatnak, ha azokat már július elején igyekezzenek beírni. A felvételnél be kell adni a legutóbb kapott iskolai bizonyítványt, az életkor igazolására szolgáló anyakönyvi kivonatot vagy keresztlevelet s az oltási vagy újraoltási bizonyítványt. — A beírás alkalmával minden tanuló 4 frt 85 kr. felvételi díjat fizet. Erről a felvétel igazolására is szolgáló nyugtatványt kap, melyet szept. 1., 2., 3. napjain beírás alkalmával az osztályfőnökknél tartozik bemutatni. Debreczen, 1898 június hó 28. — Az állami főreáliskola igazgatósága.

— Öngyilkossági kísérlet a mézeshetek alatt. Mike-Péres községben a legszebb leányzó Gáli Julianna volt. A falu legényei versenyre keltek, melyik nyerje el a szép, pozsgás arezu Julis kezét. Sok kelemetlenség volt e miatt a legények között, mindegyik szerette volna élete párjául. A falu szépe maga választott. Egy daliás legényhez ment férjhez s mindketten igaz szerelemmel viseltettek egymás iránt. Tegnap volt öt hete, hogy Gáli Julis megesküdött azzal, kit ő választott. A legboldogabb egyetértésben teltek el a napok. Tegnapelőtt a férj valami esekélyesség miatt az asszonynyal összeperelt. Olyan kis családi perpatvar volt az egész, mi a házastársak között gyakran előfordul. Az asszonykának sehogysem volt inyére ez a perlekedés s tegnap férje távollétében foszforoldatot ivott. A fiatal asszony kiáltásaira a szomszédok elősiettek s egyikük Debreczenbe jött orvosi segítségért. Altmann Béla dr. községi orvos jelent meg a helyszínen s a gyorsan alkalmazott ellenszerrel segített a fiatal asszonyon. Állapota súlyos ugyan, de komolyabb aggodalomra nem ad okot.

Az országos tanár gyűlés.

— A program m. —

Debreczen, június 29.

Az országos középiskolai tanárgyegyeseület 1898. július 4-én és 5-én debreczenben XXXII. évi rendes közgyűlését a következő rend szerint tartja meg:

Július 3-án, vasárnap.

Érkezés — Az egyesület tisztikara és a budapesti tagok zöme a délutáni

gyorsvonattal utazik s valószínűleg ehhez a csoporthoz csatlakoznak a Dunántulról, illetőleg a Szolnokon és Püspökladányon át utazó tagok. Indulás Budapestről d. u. 2 óra 15 perczkor, érkezés Debreczenbe 6 óra 50 perczkor. — Elszállásolás.

8 óraker ismerkedő estély az „Arany bika” második udvarán.

Julius 4-én, hétfőn.

A közgyűlés első napja.

Reggel 8 óraker választmányi ülés, az ev. ref. főiskola kisgyűléstermében. A jelen értesítés meghívóul szolgál, ez ülésre külön meghívók nem mennek szét.

Délelőtt 9 óraker közgyűlés az ev. ref. főiskola disztremében.

Napirend :

I. Beöthy Zsolt elnöki megnyitó beszéde. Üdvözlések.

II. Hivatalos jelentések :

Négyesy László főtitkár évi jelentése.

Müller József pénztáros évi jelentése.

Tiber Ágost évi jelentése a segélyző alap pénztárjáról.

A pénztárvizsgáló bizottság jelentése.

III. Az egyesület ügyrendjének tárgyalása.

IV. Indítványok.

1. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok két pontjának módosítása tárgyában.

2. Rombauer Emil indítványa a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézendő évi összefoglaló jelentések rendszeresítése tárgyában.

3. A pápai tanári kör indítványa a felekezeti tanárok nyugdíjügye tárgyában.

4. Bozóki Endre indítványa a középiskolák elnevezése tárgyában.

5. Egyéb esetleg felmerülhető indítványok.

11 óraker Csokonai Vitéz Mihály szobrának megkoszoruzása.

Ülés után

1 és ½ óraker ebéd az „Arany bika” disztremében. Debreczen szab. kir város közönsége megvendégeli a tanáregyesület tagjait. Ebéd után az ev. ref. főiskola szer-tárainak, a nagytemplomnak, kereskedelmi akadémiának, főreáliskolának és gazdasági tanintézetnek megtekintése.

Este 8 és ¼ óraker dal- és zeneestély a nagy-erdei Dobos-pavillonban, egy korona belépti díj mellett.

(Folyt. köv.)

Az orsz. tanáregyesület közgyűlésére jelentkezett tagok névsora és elszállásolásási jegyzéke :

(Folyt. és vége.)

Kurovsky Adolf Lőcse, Gondí Károly fényirdásznál. Karay Sándor Debreczen. Kovács István Lőcse, Orosz István tanárnál. Kövi Imre és neje Igló, özv. Nagy Gábornénál. Kulcsár Endre Debreczen. Krémer István Beregszász, Kozma Lászlónál. Lenner Emil neje és fia Győr, Bika szálló. Lasz Samu Győr, dr. Szántó Sámuel tanárnál. Laczkó Károly Debreczen. Dr. Letmányi Nándor Budapest, özv. Patay Istvánnénál. Láng János Nagy-Kálló, Rosenthal Dániel kereskedőnél. Láng János Debreczen. Dr. Molnár István Budapest, Angol királynő. Maklári Pap Miklós Sárospatak, Mitrovics Gyula ev. ref. lelkészénél. Dr. Máté Lajos Erzsébet város. Serly Ede iparkamarai al-elnöknél. Moravszky Ferencz Nyiregyháza, maga gondoskodott lakásról. Molecz Béla Szentes, dr. Kardos Albert tanárnál. Marikovszky Menyhért M.-Sziget, Márk Endre egyh. ker. főügyésznél. Miller Gyula M.-Sziget, dr. Gáspár Géza orvosnál. Ifj. Mitrovics Gyula Sárospatak, Mitrovics Gyula ev. ref.

lelkészénél. Mazucz Ede Ungvár, Rosznáki Sándor m. á. v. hivatalnoknál. Dr. Morvay Győző Budapest, Dienes Barna viz. szab. tár. igazgatónál. Majoros Endre Nagy-Károly, Gondí Károly fényirdásznál. Makay István Pápa, özv. Vértessy Lajosnénál. Marcsék Andor Igló, Kiss Sándor városi tisztviselőnél. Müller Károly Temesvár, Pongrácz Géza kereskedőnél. Dr. Molnár Szulpicz Kőszeg, Sinka Sándor igazgatónál. Mőszl Gusztáv Kassa, Jánosi József kereskedőnél. Melegh Gyula M.-Sziget, maga gondoskodott lakásról. Dr. Négyesi László Budapest, Bika szálló. Novák Antal Viktor Győr, Komlóssy Arthur főjegyzőnél. Niházi Frigyes Igló, Oláh Károly tanácsnoknál. Nádasdi Alajos Debreczen. Niedermann Ignác Győr, Szilágyi intézetben. Dr. Nagy Zsigmond Debreczen. Nagy Elek Debreczen. Nyers Károly Beregszász, Kozma László árva-házi igazgatónál. Nagy Gyula Debreczen. Orosz Alajos Szathmár, Tóth Kálmán szabónál. Petrovics László Nyitra, Grósz Sámuel vasuti tisztviselőnél. Perényi Vilmos Eperjes, Kecskeméti Lajos tanárnál. Pór János Nagy-Károly, Kegyesrendi társháznál. Pólya Ferencz Szentes, dr. Kardos Albert tanárnál. Pezjessy Lajos Versecz, Millecker Lajos szálloda igazgatónál. Pogány Kornél Debreczen. Pályi Sándor Budapest, Miskolczy Jenő kataszteri helysz. felügyelőnél. Perényi Adolf Temesvár, dr. Szántó Sámuel tanárnál. Priváry József Debreczen. Dr. Peczkó Ernő Debreczen. Dr. Rupp Kornél Budapest, Sz. Nagy Károly zenetanárnál. Rákos Adolf Lőcse, Turai Farkasnál. Róth Márton Igló, Siegmeth Károly v. fő-felügyelőnél. Rájner Ferencz Budapest, Bika szálló. Dr. Rencz János Pozsony, Reich Hermannál. Redlich József Tata, Horváth János építészénél. Ruzsicska Aurél Kőszeg, Pongrácz Géza kereskedőnél. Rittinger Antal Lőcse, Oláh Imre anyakönyvvezetőnél. Récey Lajos Farkas Győr, Bika szálló.

Rósunberg Augusztin Budapest, Miskolczy Jenő katasz. helysz. felügyelőnél. Roller Béla Trencsén, Schvartz Vilmos butor gyárosnál. Rombauer Emil Brassó, Dobiecki Sándor m. á. v. üzletvezetőnél. Sebestyén Dávid és fia Pápa, k) Kiss József tanárnál. Stéberl Temesvár, maga gondoskodott lakásról. Schmiedt Ferencz Budapest, Angolkirálynő. Schurina István Nagy-Kálló, Bika szálló. Sarudi György és neje Pápa, Sinai Sámuelnél. Sajóhelyi Frigyes Budapest, Szilágyi intézetnél. Simon Géza M.-Sziget, Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnöknél. Sinka Sándor Debreczen. Stark Andor Debreczen. Dr. Szabó Ernő Győr, Kohányi Gyula lapszerkesztőnél. Szabó Ignác Eger, dr. Wolafka Nándor vál. püspök. Szívós Mihály Sárospatak, dr. Kérészi Zoltán jogtanárnál. Szuchy Endre Budapest, Bika szálló. Székely József és neje Karczag, Elek Lajos tanárnál. Szirtes Ignác és fia Budapest, Bika szálló. Dr. Szelényi Károly Késmárk, Angol királynő szálló. Szmutni Rezső N.-Károly, Kegyesrendi társháznál. Szabó József neje és nővére Győr, Angol királynő. Szutorisz Frigyes Eperjes, Török Péter tanárnál. Dr. Szántó Sámuel Debreczen. Szuppán Vilmos, Budapest, Vattay Géza ny. főszolgabírónál. Székely Gyula Zombor, maga gondoskodott lakásról. Szabó Sámuel Kozsvár, Orosz István tanárnál. S. Szabó József Debreczen. Dr. Szinyey József Budapest, Géressi Kálmán tan. ker. főigazgatónál. Tiber Ágost és leánya Budapest, Sinka Sándor igazgatónál. Téri József Székesfejérvár, Reichmann Ármínál. Thdrn László Igló, Kiss Sándor városi tisztviselőnél. Dr. Tolnai Vilmos Budapest, özv. Máyer Ottóné Huttffesz Katalin urnőnél. Tuhirinszki Károly Eperjes, Drucker Mór hitközségi

elnöknél. Török Péter Debreczen. Unger Emil Brassó, Angol királynő. Weinhardt Ferencz Szolnok, Steinacker Sándor p. ü. számtisztviselő. Vandrak Gyula Igló, Oláh Károly v. tanácsnoknál. Valkovszky Miklós neje és leánya Munkács, Kerekes Géza föld-birtokosnál. Dr. Váci János Budapest, Váci János földbirtokosnál. Vozáry Miksa M.-Sziget, Szilágyi intézetben. Dr. Varga Samu Pannonhalma, Nemes Kálmán ügyvédnél. Varga József Debreczen. Zimmermann Gyula Debreczen. Zimman János Igló, dr. Bartha Béla jogtanárnál. Zsulyevits Ernő és neje Zombor, dr. Somogyi Nagy Kálmán orvosnál.

Gyászrovat.

† **Halálozás.** Özv. Bihane Ignáczné Kiss Zsófia, továbbá Kiss Gergely és neje Kovács Sára, valamint számos rokon nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, vőnek és áldott jó emlékü rokonnak, néhai *Bihane Ignác* magyar államvasuti nyugalmazott főmozdonyvezetőnek f. hó 28-án délelőtt 11 óraker, életének 66 ik, boldog házasságának 8-ik évében hosszas szenvedés és a haldokló ájtatos szentségek felvétele után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 29-én d. u. 4 óraker a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Homok-kert. I. jár. 9. sz. számú háztól a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent misé-áldozat pedig f. hó 30-án reggeli 9 óraker fog az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. június 28-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Irodalom és művészet.

Leopardi.

Az olaszok nagy költőjének, a legnagyobbnak, ki a században megpillantotta a napvilágot, Giacomo Leopardi születése százéztendő fordulójának megünneplésére készül most hazája. A dalos, jókedvű Itália! Az örök siralom, a halál, megsemmisülés költőjének sirdombján! Szakasztott olyan paradoxon ez, mint az a másik, az a legképtelenebb, hogy a sötét kétségbeesés költőjét a napfényes Itália földje szülte a világra.

És ismétlődik a régi rege. Elvész a költő nyomorúságban, összetöri a sok szenvedés, de évek múltán a haza büszkeségének emlegeti mindenki és eltemeti hantjait babérral. Holott, míg élt, egy levesre való se jutott neki.

Olyan régi rege ez, hogy szólni se volna róla érdemes. Jó szerencse, hogy a költők martíromsága termékenyítő hatása. A szenvedéseikből dal fakad s ennen vé-rük szikrázása tüzi-játék, hanemha pezsdítő ital a tömegnek.

Oh igen! a halóporukból is dal kél s az elnyomorgott életükből az a tanulság, hogy van ideál mégis, a miért érdemes nyomorogni és érdemes meghalni.

Hát ennyi az egész! A költő „haszna” csak ennyi. Semmi a nyársnak, de a mindenséggel fölértő valami a kiválasztottaknak. És ugy-e, minő szomorú lehet az, költőnek születni és költőként élni, ha az egész csak — ennyi!...

*

Leopardi élete, egész mivolta nagy diadal Lombroso elméletének, amely azt mondja, hogy a lángész (akár csak az örültség, vagy bűnre való hajlandóság) kisérő jelensége a testi és lelki elfajulásnak. Az elsatnyulás folyamata sok nemzedéken át jut el tetőpontjára.

Leopardi grófi sarj volt. Családjá fája ágat hajt már a XIII. században is s az ősei között garmadaszám akadnak az

örültek, gazok, öngyilkosok vagy a — szentek.

A születése helye egy kis helység az Adriai tenger közelében. Recanati. Apja, az öreg gróf, a környék legnagyobb birtokosa, de nyakig uszik az adósságban. A ház gyepelője anyja kezében, aki ugyan csak szűkre markolja azt. Kicsinyes lelkű nő létere élete ezéjéül azt tüzte ki, hogy a család elkallódott vagyonát visszaszeresse. És bigott, klerikális szellem ülte meg az egész családot.

Ebben a környezetben nőtt meg Leopardi. A család legfiatalabbjai közül való volt s mert hogy teste gyöngye, mi természetesebb: papnak szánták. Az a legolesőbb!

Hogy senki se törődött vele, hát a gyermek magától tanult. Az ősi kastélyban akadt könyv bőven. Szerivel a klasszikusok meg egyebek. Mohó falánksággal esik nekik Leopardi. Tanítója nem tudott görögül, hát egymagától tanulta meg a feneketlen nehéz nyelvet. Éjjel-nappal tanult a gyermek s tönkre tette vele az egészségét. Pup ült ki a mellére, pup a hátára. De a kis nyomorék akkorra úgy ismerte már az egész antik irodalmat, mint kevesen egész Olaszországban. És hogy mind jobban elmerült a régi világban, egyre erősebben támadt föl benne az undor szülőházaja, a nyárspolgári Recanati, környezete, a szemforgató és mégis anyagias képmutatók ellen.

Ez volt az a kép, melyről Leopardi a világot megismerte. Pedig akkorára már terjedt a híre. Már megírta volt akkor ódáját Italiához s néhány ép lelkű ember megsejditette benne a jövő emberét. Am odahaza nagyokat kacagtak a pupos kis daloson.

És azután a hazája! Az elárvult, nyomoruságos Olaszország, aminek el kell vesznie, mert olyanok a fiai, mint a recanatiak. Ehhez a költés nagy szenvedéshez odajárult azután még a harmadik. Szerelmet fogott szíve egy grófkisasszony iránt, a ki szép volt, mint a ragyogás és liba, mint az éjszaka. Ez a hiu teremtés gunyt ült a pupos költőből.

Pokollá lett neki végtére Recanati. És egyre keseredő lelkéből nehéz hőmpölygással áradt ki az átok, a szitok arra a fészekre, melybe sorsa belé vetette.

Azután az enyhülésnek következett egy röpké perze. A második szerelme. A nép leánya, egy szegény fonó lány. A szépséges kis Teresa Fattorini, a kit Sylvia néven énekelte meg. A leány, úgy látszik, szintén vonzódott a költőhöz. De nem soká tartott az egész Sylvia megbetegedett, meghalt. Leopardi pedig az öngyilkosság gondolatán tépelődött.

Végtére a szülei is megdöbbentek fiuk lelkiállapotán. Elküldték Rómába. Elkínklódott ott néhány esztendeig, majd hogy eserben hagyta mindenki és folytatta a nyomoruság, csak visszatért megint Recanatiába, — a pokolba.

Utóbb sikerült még elkerülnie hazulról. Milanóban Cicero kiadását rendezte, abból élt. De hogy teste nem bírta a munkát, odahagyta kenyerét s hosszabb-rövidebb ideig eltengődött Firenzében, Pisában.

A mi boldog perze volt életében, azt Firenzében érte meg. Toscana éghajlata javára vált testének, lelkének. Munkáját szépen megfizették, tehetségét elismerték és az összetöpreődött szívé költő újra szerelemre gyuladt. Signora Malvezzi volt az imádata tárgya, az a hideg szívű madonna, a ki egy esztendei hitegetés után szemébe vágta a költőnek a gyilkos szót: nem őt, csak a költeménye it szereti!

A szíve összezsugorodott erre örökre. A mi dal kél ezután ajkáról az már mind kárhuzatos sötét átok és esengés, a halálért. Sanyargatta testét, koplalt, csak-hogy mennél hamarabb meghalasson.

A híre ezenközben már hazája határán is kiesapott, akkorára nőtt meg. Egy nápolyi gazdag patriczius hívja meg ekkor házába. A költő elfogadja a meghívást s ott tengeti életét kinos szenvedések közepette. 1837. június 14 én halt meg Capodimonteben, Nápoly környékén. Meghalt úgy, hogy átok volt az utolsó óhajtása is. Átok, a miért hogy annyit szenvedett; átok, amiért hogy női szív sose nyilt meg számára; átok, amiért hogy megszületett.

CSARNOK.

Föltámadás.

Regény.

35.

— Irta: **Uriel.** —

(Folytatás.)

— Ella valamit akarok mondani.

S nagy szeméit ráveti a leányra, a ki husz év üdeségével és egy eszményi szerelemmel szerető angyal tisztaságával áll előtte. Nem esoda, ha torkán akad a szó. Kissé félrefordul, kerüli a tekintetét, mint a bűnös.

— Olyan régen akarok már valamit mondani. Egyedül kegyednek édes Ella.

Odabenn zörrenve mozdul meg egy szék. A mama nagyot lélekzik s kissé előbbre huzza a székét.

Abay mélyen felsóhajt.

— Hiszen tudja már, pedig sohasem mondtam . . .

Vontatottan rebeg még néhány szót, aztán pillanatra elhallgat.

Odabenn a leányok, mint a galambok a duczban, összebujnak, hogy minden szavát hallhassák Abaynak; kontyos kis fejeiket mind előbbre nyújtják s egymásra mosotyognak.

Ella pedig pihegve áll odakünn a szobában, édes zavarban vára az imádtott terfi szerelmi vallomását, melynek most végre nyíltan ad kifejezést.

— Sohasem mondtam, — folytatja Abay s pillanat mulva szinte öntudatlanul teszi hozzá, — de az ideje eljön mindennek.

— El, el, — sóhajtja könyezve odabenn a mama s fölemelkedik a székéről, hogy kellő pillanatban bennteremhessen a másik szobába s „reájuk“ adhassa „anyai áldását“.

— A boldogságot sohasem lehet elérni Ella. Mikor a vágyak és törekvések szárnyai égig emelik az embert, akkor egyerre megnyílik a pokol . . . Így vagyok én.

Ella megremegeve, mint a szélesapta virág, jobb kezével belefogózik egy szék támlájába.

— Mindent meg fog érteni. Zsiga doktor és két bécsi orvos megértették velem, hogy közelebb állok a halálhoz, mint az élethez. Gyöngye fonál az, a min az életem függ, úgy vagyok, mint a viharos tengeren lebegő hajó, le kell dobnom minden terhet, hogy el ne nyeljen a halál örvénye. Öngyilkosságot kíséreltem meg egyszer, jólemlékszik Ella! Beforradt a seb kívül, de belül támadt egy másik seb, mely elveszéssel fenyeget minden percében. Tegnap tudtam meg és ma. Idáig titkolták az orvosok, de most könyörtelenül szemembe vágta a kétségbeesztő valót.

Még néhány töredezett szót mond, kétségbeesett vallomást, mentséget de szavait elfojtja a sirás. Az erős férfi sir, leroskad egy székre, két karjával eltakarja arcát és úgy zokog, mint a gyermek.

Csendes zokogás kel a másik szobában is. Egyenként jönnek elő a leányok, lábujjhegyen, lépteik nesztét elfogja a vastag szőnyeg, Ilka és Jolán leülnek Ella két oldalán, a ki fehér arczezal áll közöttük, Zizike kis számolyra ül s szöszke fejét busan hajtja néje lábaihoz. Aztán bejön a mama. Szomoruan rázza fejét,

megáll a négy leány előtt, egyszerre heves zokogás szakad föl kebléből, karjait, mint szárnyait a madár kitarja, hogy megvédje a fészek gyöngye teremtetit az erőszakos világtól.

A folyosón a házmesterné épen egy előregedett táncmester sorvadós képű feleségének fecsegi el, a mit Kondornétól hallott:

— Lássá, ma kéri meg a leányomat.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. június hó 29-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4% —	121.10	121.60
" vasuti beruházási köt. 4 1/2% —	120.—	121.—
" koronajárdék 4% —	98.85	99.35
" regále vált. köt. 4 1/2% —	100.25	101.—
Osztrák aranyjárdék 4% —	121.50	122.—
Egységes államkötvény 4 1/10% —	101.40	101.90
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj. —	139.25	140.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény —	396.25	396.75
Osztrák hitelbank részvény —	360.30	360.50
Magyaripar- és keresk. bank. r. —	103.75	104.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj. —	122.—	123.—
" " " 3%-os —	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	120.25	121.25
Magyar vörös keresztorsjegy —	10.50	11.—
Osztrák " " —	20.75	21.25
Olasz " " —	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy —	—	6.75
Jó-szív " —	—	4.—

Penzemek:

Cs. és kir. arany —	—	5.63	5.71
20 márkás arany —	—	11.77	11.81
20 frankos arany —	—	9.51	9.54
1 Sovereigns —	—	11.99	12.03

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. június 28-án.

A buzaüzletben a készáru ma ismét 10—15 krral emelkedett. A knálat ma is gyöngye volt, ellenben a kereslet szilárd irányzat mellett kedvező volt. Eladatott 10.000 mm. nagyobbrészt magyar buza általában 10 krral egyes tételek azonban 15 krral drágább áron.

Rozsban a forgalom szünetel. Tengeriben elkelt néhány 100 mm. 10 krral drágább áron.

Zabban a forgalom néhány kocsirakományra szorított tartott áron. Az irányzat szilárd.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 78 k. 13.85 forinton, 200 mm. 77 k. 13.80 forinton, 500 mm. 76 k. 13 forinton, 100 mm. 75 k. 13.— frton, 300 mm. 77 k. 14.95 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat esőndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.22—	9.25
" júniusra	—	—
Rozs szeptemberre	6.84—	6.86
Tengeri máj.—jun.—ra	5.24—	5.26
Zab szeptemberre	5.75—	5.77

Délután 4 órakor zárlat:

Buza júniusra	—	—
" őszre	9.22—	9.22
Rozs szeptem.	6.85—	6.88
Zab	5.76—	5.77
Tengeri máj.—jun.	5.24—	5.25
Repeze augusztusra	12.40—	12.45

SZERKESZTŐI ÜZENET.

S. Helyben. Igazságtalanul ítéli meg a hirlapírókat. Tényleg szeretik és méltányolják egyaránt, valamint közösen istápolják az érdekeiket. Megtörténik ugyan, hogy túllőnek a célon s olyan közleményben szerepeltetik a nevét, amelyre semmi szükség nincs. Erről azonban az illető hirlapíró nem tehet és borság volna őt ezért elítélni.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal**

NYILT-TÉR.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.
A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

571-30-8

7229. sz.
1898. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szilágyi Imre végrehajtatónak László József végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 81 kr. tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő, Debreczenben fekvő, a debreczeni 1777. sz. tjkvben A. I. 1. rsz. 1880. hrsz ingatlanra az árverést 1123 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi szeptember hó 13. napján délután 3 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezniszándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 112 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi május hó 31-én.

Nagy Károly,
kir. táblai bír.

633-1-1

Dr. Spitzer arczkenőcse

csakiszöld czedulán levő
ezen aláírással valódi

Dr. Spitzer arczkenőcse . . . 35 és 50 kr.
mosdóvíze . . . 40 „
Salvator-szappan . . . 50 „
Lyoni-rizspora . . . 50 és 80 „
eltávolítanak mindennemű arczfoltot, pöršenést és szeplőt és ezáltal finomítják az arczbőrt.
Dr. Spitzer arczkenőcse 50 év óta minden világrészbe szétküldetik.

Rosenfeld kézpasztája,

mely csakis félhold alakú védjeggyel valódi, három nap alatt minden kezét gyengéddé és fahérré varázsol.

Egy üvegtégely ára 60 kr.

Kapható Örvényi Ottó és Rothschoek V. E. gyógyszerészeknél, valamint Franosios és Jóna gyógyszerüzleteiben. 572 10-6

Főraktár: **Dr. Kovács Ernő**
gyógyszertár és illatszergyár
BUDAPEST, VI. Gyár-utca 17. sz.

592-10-8

Csak fiatal embereket

552-60-48

érdekelhet tudni, hogy a
párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégebb bántalmakat is, fölösleges tehát **santa! olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,
V., Nagykorona-u. 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

A Doering-féle, bagolylyal ellátott szappan hol találtassék használatban?

Minden városban

Minden faluhelyen

Minden uriháznál

Minden gazdaságban

Minden háztartásban

Minden hölgy-pipereszoában

Minden gyermekszobában

Mindenütt, ahol a bőr ápolását

ezélszerűen, eredménynyel és takarékosan üzni óhajtják. A Doering-féle, bagolylyal ellátott szappan 30 krba kerül.

546-22-18

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

Kitűnő hatású szénsavas nátriumainál és csekély szabad szénsavánál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál sőt egyenesen nélkülözhetetlen, ha, mint a tüdővészeseknél, vérzésekre való hajlandóság van jelen. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, hol a fölöslemben képződött sav oka a rossz emésztésnek. Előnyösen hat a hólyag hurutos állapotainál, mert akadályozza a húgysavas sók lerakódását és így a kö- és homokképződést. Ezek eredményezték azt, hogy a legkiválóbb orvosi kapacitások mindig a legszívesebben használják és mindig előnyt adnak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószerek bisonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapest
V., Erzsébet-tér 8.

cs. és kir. udvari szállító.

V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerházaiban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

566-6-4